

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie (na herstel) aan de opleiding wo-bachelor Algemene Cultuurwetenschappen van de Universiteit van Amsterdam

	Gegevens	
datum	Naam instelling	: Universiteit van Amsterdam
29 april 2016	Naam opleiding	: wo-bachelor Algemene Cultuurwetenschappen (180 EC)
onderwerp	Graad opleiding	: Bachelor of Arts
Besluit	Variant opleiding	: voltijd
accreditatie wo-bachelor	Locatie opleiding	: Amsterdam
Algemene	Datum goedkeuren eerste panel	: 18 september 2012
Cultuurwetenschappen	Datum eerste locatiebezoek	: 19, 20 en 21 maart 2013
Universiteit van Amsterdam	Datum eerste visitatierapport	: 12 augustus 2013
(004457)	Datum eerste aanvraag	: 18 december 2013
uw kenmerk	Datum herstelplan	: 18 december 2013
2015cu1978	Datum herstelbesluit	: 30 juni 2014
ons kenmerk	Datum tweede locatiebezoek	: 22 oktober 2015 (alleen intern beraad panel)
NVAO/20160934/ND	Datum tweede visitatierapport	: 4 december 2015
bijlagen	Datum tweede aanvraag	: 24 december 2015
2	(na herstel)	
	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 26 juni 2013

Voorgeschiedenis

Op 18 december 2013 ontving de NVAO van de Universiteit van Amsterdam een accreditatieaanvraag voor de opleiding wo-bachelor Algemene Cultuurwetenschappen vergezeld van een adviesrapport waarin standaard 3 (toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties) als onvoldoende is beoordeeld. Daarmee is ook het eindoordeel onvoldoende. Op basis van een door het panel positief geadviseerd herstelplan nam de NVAO vervolgens op 30 juni 2014 een besluit tot het verlengen van de accreditatietermijn (zogenoemd herstelbesluit) van de opleiding met een periode van twee jaar, derhalve tot en met 29 juni 2016.

Op 24 december 2015 ontving de NVAO een nieuwe accreditatieaanvraag vergezeld van een adviesrapport van een tweede panel, waarin de desbetreffende standaard nu als voldoende is beoordeeld. Twee leden van het oorspronkelijke panel hebben zitting in het tweede panel. De opleiding heeft naar het oordeel van dit panel binnen de herstelperiode van twee jaar de

Pagina 2 van 8 nodige verbeteringen doorgevoerd voor standaard 3. Het panel is van mening dat de opleiding thans het vereiste niveau heeft bereikt.

Beoordelingskaders

- Artikel 5a. 12a. van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Stb. 2010, 293);
- Accreditatiebesluit WHW (Stb. 2011, 536);
- Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in beide visitatierapporten tezamen deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden de kwaliteit van de opleiding (na herstel) voldoende is bevonden.

Advies van het eerste visitatiepanel (eerste beoordeling)

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt standaard 1 als voldoende.

De commissie heeft het domeinspecifieke referentiekader bestudeerd en besproken tijdens de startvergadering. Zij stelt dat het kader op een correcte, ambitieuze maar globale wijze het veld van de Kunst en Cultuur beschrijft. Het geeft de opleiding veel ruimte om naar de aard van het object van studie dat centraal staat en naar de aard van de invalshoek die zij gekozen heeft, eigen keuzes te maken en accenten te leggen.

De bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen heeft als doel studenten op te leiden die een brede kennis hebben van de Algemene cultuurwetenschappen, gebaseerd op sociologische en historische benaderingswijzen. Daarbij gaat het bij de cultuurhistorische en cultuurbeschouwende vakken om een breed cultuurbegrip, terwijl het in de sociologische benadering om cultuur in engere zin gaat, namelijk zoals cultuur in het huidige maatschappelijke en politieke debat wordt opgevat. De opleiding profileert zich door het accent te leggen op cultuurbeleid, museumstudies en erfgoedstudies. De commissie is van oordeel dat dit een interessant en onderscheidend profiel is.

Afgestudeerden hebben kennis en inzicht opgedaan op de verschillende deelgebieden van het vakgebied en kunnen die toepassen bij het analyseren van problemen op het terrein van de algemene cultuurwetenschappen. Aan het eind van de opleiding zijn ze in staat een beperkt onderzoek uit te voeren en daarover volgens academische standaarden te rapporteren. Afgestudeerden zijn voorbereid om een aansluitende masteropleiding te volgen of een middenpositie op de arbeidsmarkt te vervullen. De commissie is van mening dat de beoogde eindtermen voldoen aan het vereiste academische bachelorniveau.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De commissie beoordeelt standaard 2 als voldoende.

In het eerste jaar maken studenten kennis met de geschiedenis en theorie van de algemene cultuurwetenschappen. In die cursussen is het onderwijs in de onderzoeks- en schrijfvaardigheden geïntegreerd. Daarnaast krijgen de studenten vakken waarin cultuur wordt

Pagina 3 van 8 gerelateerd aan recht, samenleving en media. In het tweede jaar kiezen de studenten een van de drie varianten: Cultuurbeleid, Museumstudies of Erfgoed. In het tweede jaar wordt daarnaast aandacht besteed aan Europese cultuurgeschiedenis en cultuurcentra. Daarnaast is er ruimte voor het vak Wetenschapsfilosofie en voor keuzevakken. De keuzeruimte kan eventueel benut worden voor een stage. De bacheloropleiding wordt afgesloten met een scriptie waarin de student verslag doet van een onderzoek dat hij/zij heeft uitgevoerd.

De commissie is van mening dat een passend didactisch concept aan de opleiding ten grondslag ligt. Dit concept is vertaald naar geschikte werkvormen. Elk semester is opgebouwd uit blokken van 8, 8 en 4 weken. De structuur van het programma is erop gericht dat studenten zich goed kunnen concentreren doordat maximaal twee vakken tegelijkertijd worden gegeven. Het onderwijs krijgt vorm in hoorcolleges, werkgroepen en projectonderwijs. In het tweede jaar vindt een internationale excursie naar Rome plaats.

Het programma is naar het oordeel van de commissie coherent opgebouwd en biedt studenten zowel een goede basis in het vakgebied als mogelijkheden om eigen keuzes te maken die aansluiten bij hun toekomstperspectieven. Het huidige programma is een duidelijke verbetering ten opzichte van de vroegere opzet doordat het meer samenhang biedt en daardoor de studenten inhoudelijk beter voorbereidt op de bachelorscriptie. Wel is de commissie van oordeel dat in het algemeen de eisen hoger gesteld mogen worden. Er is momenteel geen vak dat in de propedeuse studenten confronteert met de vraag of ze geschikt en gemotiveerd zijn voor een academische studie. Dit zou volgens de commissie wel een waardevol onderdeel kunnen zijn.

De studie trekt jaarlijks ongeveer tachtig studenten met een brede belangstelling voor cultuur en cultuurbeleid. Het bachelorrendement is niet hoog en wordt met behoorlijke vertraging gerealiseerd.

De docenten zijn kwalitatief en kwantitatief goed toegerust voor hun taken en studenten waarderen de begeleiding die ze van hen krijgen. Docenten zijn zeer goed benaderbaar. Er is een goed systeem van tutoraat en studiebegeleiding.

De opleidingscommissie is naar het oordeel van de commissie goed toegerust voor haar taken en bewaakt de kwaliteit van de cursussen en van het curriculum als geheel. Dit studiejaar staat vooral de evaluatie van de nieuwe programmaopzet op de agenda.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt standaard 3 als onvoldoende.

De commissie heeft de toetsen onderzocht en vastgesteld dat ze aan de toetstechnische eisen voldoen. Er is een adequaat toetsbeleid: studenten worden goed geïnformeerd over wat verwacht wordt en over de resultaten en er zijn duidelijke regels om fraude en plagiaat te voorkomen. Wel vindt de commissie dat de eisen om te slagen hoger gesteld mogen worden. Hoewel de aangeboden stof van het vereiste niveau is, blijkt het in de praktijk namelijk mogelijk om met een oppervlakkige wijze van studeren de tentamens te halen en ook de vereiste werkstukken dagen de studenten intellectueel niet altijd uit.

De examencommissie heeft een aantal stappen gezet om haar wettelijke rol naar behoren in te vullen. De commissie heeft er vertrouwen in dat hierdoor de kwaliteit van de toetsing geborgd zal worden, maar adviseert dringend een aantal zaken voor alle opleidingen Kunst-

Pagina 4 van 8 en Cultuurwetenschappen gezamenlijk af te spreken waardoor de normen voor alle studenten in de faculteit gelijk zijn.

De afstudeerscripties die de commissie heeft beoordeeld, zijn niet allemaal van voldoende niveau. Bij een nader onderzoek naar scripties die met een zes waren beoordeeld, kwam de commissie tot de conclusie dat haar oordeel in veertig procent van de gevallen negatief afweek van dat van de begeleidende staf: in die gevallen ontbrak het aan een academische vraagstelling, was nauwelijks sprake van serieus literatuuronderzoek en kwamen de conclusies niet veel verder dan een samenvatting of een opinie. Deze scripties voldeden niet aan internationaal vigerende, wetenschappelijke criteria.

De opleiding was zich bewust van de tekortkomingen, wat een van de redenen was om de structuur van het programma meer samenhang te geven. De opleiding heeft zich ook een aantal andere maatregelen voorgenomen die ertoe moeten leiden dat alle scripties in de toekomst aan de minimumeisen voldoen. De commissie meent dat de voorgestelde maatregelen zullen bijdragen aan de beoogde kwaliteitsverbetering. Bij de overige scripties lieten de afgestudeerden in voldoende mate zien dat ze zich de beoogde eindtermen eigen hadden gemaakt.

Advies van het tweede visitatiepanel (beoordeling gerealiseerd herstel)

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het tweede visitatiepanel (hierna: panel).

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerd eindniveau

Het panel beoordeelt standaard 3 als voldoende.

In de ogen van het panel heeft de opleiding een kwaliteitsverbetering laten zien met de volgende herstelmaatregelen: de invoering van een beoordelingsformulier en een verplichte tweede beoordelaar, de inrichting van scriptiewerkgroepen, de deskundigheidbevordering van docenten op het gebied van toetsing en de evaluatie van de beoordeelde eindwerken. Het panel oordeelt dan ook positief over deze maatregelen.

Het panel stelt vast dat de door het panel gelezen scripties alle ten minste een voldoende eindniveau laten zien. Ze bieden een verdere bevestiging van de conclusie van het panel dat de opleiding heeft gedaan wat redelijkerwijs verwacht kan worden in een relatief korte herstelperiode. Een deel van de maatregelen zal pas op langere termijn zijn vruchten afwerpen. In die context beschouwt het panel het gebruik van theorie in scripties als een punt waarop verdere verbetering wenselijk is, evenals de inbedding van onderwerp en vraagstelling in de wetenschappelijke context en de explicitering van de wetenschappelijke urgentie van het onderwerp die daarmee gepaard gaan.

Overige verbetermaatregelen

Het panel waardeert de aanpassingen die de opleiding heeft gedaan naar aanleiding van aanbevelingen op standaard 2 (onderwijsleeromgeving) in het visitatierapport van 2013. De invoering van matching, tutoring en het bindend studieadvies en het herprofilen van het studieprogramma ten gunste van verdieping en stroomlijning volgens vier leerlijnen liggen niet ter beoordeling voor in het kader van deze herstelbeoordeling. Niettemin is het panel positief over al deze maatregelen. Vooral de geslaagde en veelbelovende curriculumherziening versterkt het vertrouwen van het panel in een duurzame kwaliteitsverbetering in de bachelorscripties.

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

De opleiding heeft naar het oordeel van het panel afdoende maatregelen getroffen om de kwaliteit van de bachelorscripties te verbeteren en te borgen. Het panel stelt vast dat de scripties nu een voldoende niveau laten zien en oordeelt positief over de formele maatregelen die zijn getroffen. Het panel concludeert dat de opleiding binnen de hersteltermijn van twee jaar heeft gedaan wat in haar vermogen lag om haar kwaliteit te verbeteren, terwijl het zijn vertrouwen uitspreekt in de plannen op de lange termijn, waarbij de herprofilering van het studieprogramma centraal staat. Het panel adviseert om ook in de toekomst alert te zijn op het theoretisch gehalte van de scripties en de mate waarin de studenten de theorie uit hun opleiding kunnen valoriseren in hun bachelorscriptie. Het stelt vast dat de opleiding een formele en inhoudelijke kwaliteitsverbetering heeft ingezet en vertrouwt erop dat die in de toekomst nog verder wordt uitgebouwd.

Eindoordeel

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de panels en in het bijzonder deze met betrekking tot het theoretisch gehalte van de scripties.

Pagina 6 van 8 **Besluit**

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 4 april 2016 naar voren te brengen. Bij e-mail van 28 april 2016 heeft het college van bestuur ingestemd met het voornemen tot besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Algemene Cultuurwetenschappen (180 EC; variant: voltijd; locatie: Amsterdam) van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 29 april 2016

De NVAO
Voor deze:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'A.H. Flierman', written over a light blue horizontal line.

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Uit besluit van 30 juni 2014

Standaard		Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Onvoldoende
Eindoordeel		Onvoldoende

Beoordeling na herstel

Standaard		Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	-
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	-
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Panel eerste beoordeling en beoordeling herstelplan

- Prof. dr. Bart Verschaffel (*voorzitter*), hoogleraar Architectuurtheorie en Architectuurkritiek, Universiteit Gent;
- Prof. dr. Hans van Maanen, hoogleraar Kunst en Maatschappij & Theaterwetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen, en voorzitter Kunstraad Groningen;
- Prof. dr. Geert Lernout, hoogleraar Vergelijkende Literatuurstudie en directeur James Joyce Center, Universiteit Antwerpen;
- Prof. dr. Michael Astroh, Professor of Philosophy/Aesthetics and Cultural Philosophy, Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, Duitsland;
- Prof. dr. Mariët Westermann, Vice President of the Andrew W. Mellon Foundation, New York, NY USA;
- Dr. Andreas Fickers, Associate Professor for Comparative Media History, Faculty of Arts & Social Sciences, Universiteit Maastricht;
- Prof. dr. Remieg Aerts, hoogleraar Politieke Geschiedenis, Radboud Universiteit Nijmegen;
- Nadeche Seugling BA (*student-lid*), masterstudent Human Resource Management, Erasmus Universiteit Rotterdam.

Referent

- Prof. dr. Mark Delaere, hoogleraar Faculteit Letteren en coördinator Onderzoekseenheid Archeologie, Kunstwetenschap en Musicologie, Katholieke Universiteit Leuven.

Het panel is ondersteund door dr. Marianne van der Weiden, secretaris (gecertificeerd).

Panel beoordeling gerealiseerd herstel

- Prof. dr. Bart Verschaffel (*voorzitter*), hoogleraar Architectuurtheorie en Architectuurkritiek, Universiteit Gent;
- Prof. dr. Hans van Maanen, hoogleraar Kunst en Maatschappij & Theaterwetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen, en voorzitter Kunstraad Groningen;
- Dimitri Nieuwenhuizen, kunstfilosoof en partner bij LUST Graphic and New Media Design, Den Haag, tevens docent Sandberg Instituut, Amsterdam, en de Hogeschool voor de Kunsten, Utrecht.

Het panel is ondersteund door dr. Fiona Scouten, die optrad als secretaris onder supervisie van drs. Linda te Marvelde, secretaris (gecertificeerd).